

CULTUUR+ STAD

AGENDA VOOR HET GEMEENTELIJK KUNST- EN CULTUURBELEID KUNSTEN 92

Waarom moeten lokale politici kunst en cultuur hoog op de agenda zetten?

Gemeenten vormen de ruggengraat van het kunst- en cultuurbeleid. Zij investeren meer in cultuur dan het Rijk en beschikken over een belangrijk instrument om de kwaliteit en de leefbaarheid van de stad te vergroten.

Gemeentebestuur gaat over de vormgeving van de lokale identiteit, over leefbaarheid, economie, over stedelijke ontwikkeling. De rol van kunst en cultuur blijkt daarin gezichtsbepalend voor de toekomst van de stad. Mensen willen graag wonen in een stad waarin aandacht wordt besteed aan de openbare ruimte, waar hun woon- en werkomgeving inspirerend en veilig is, waar ze zich betrokken kunnen voelen bij wat er gebeurt. Zij willen dat hun kinderen niet alleen zijn aangewezen op de massamedia maar ook uitgedaagd worden zich breder te ontwikkelen. Zelf willen zij graag kunnen deelnemen aan een veelzijdig cultureel leven.

Wat hebben kunst en cultuur te bieden?

- Het zijn de kunstenaars, vormgevers en architecten die, door hun sporen door de jaren en eeuwen heen achter te laten, onze leefomgeving bepalen: door hun gebouwen, beelden, vormen en verhalen leren we over onze eigen geschiedenis kennen en de ontwikkeling van onze cultuur. Door die kennis met iedere generatie opnieuw te delen en daarop voort te bouwen, wordt de betrokkenheid vergroot.
- Wat een kunstenaar maakt is altijd nieuw. Kunstenaarschap biedt mensen vrije ruimte; om wat verborgen is zichtbaar te maken, om te laten zien hoe het ook kan. Daarmee schept de kunst nieuwe perspectieven en ontwikkelingsmogelijkheden voor de samenleving.
- Kunst brengt mensen samen. Het nodigt hen uit samen iets te beleven, iets te maken, iets mee te maken. Kunst is daarom bij uitstek een bouwsteen voor samenhang.
- Door haar bijdrage aan het aanzien en het leefklimaat van de stad zijn kunst en cultuur van grote waarde voor de lokale economie, voor de ontwikkeling van de creatieve industrie, voor toerisme, voor het vestigingsklimaat en voor *citymarketing*.

Wat moeten de gemeenten de komende vier jaar gaan doen?

Ontwikkel duurzaam kunst- en cultuurbeleid

De toekomst van onze monumenten, de erfgoedcollecties, de cultuureducatie in en buiten de school, ruimtelijk beleid, bibliotheken, de lokale media en de podia, ligt in de handen van de gemeenten. Ontwikkel duurzaam kunst- en cultuurbeleid op al die terreinen en zorg voor vernieuwing met behoud van kwaliteit. Stimuleer lokale betrokkenheid.

Verbind cultuur met de harde sector

Maak van cultuur een ambitieuze portefeuille voor een sterke wethouder, die ervoor kan zorgen dat dit onderwerp op alle beleidsgebieden een belangrijke rol speelt en cultuur ~~de~~ als vanzelfsprekend aan orde kan stellen bij commissies voor ruimtelijke ordening en economische zaken, stedenbouw, toerisme en financiën. Cultuurbeleid is veel meer dan subsidiebeleid.

Cultuur en onderwijs zowel in als buiten de school

Cultuureducatie is cruciaal voor de sociale en culturele ontwikkeling van onze jonge generatie. De gemeente is verantwoordelijk voor een lokaal, goed samenhangend model voor kunsteducatie. Geef niet alleen aandacht aan kunst en cultuur op school, maar ook aan de ontwikkeling van een goede infrastructuur daaromheen. Heb daarbij oog voor de vele alternatieve trajecten buiten de reguliere instellingen om.

Het aangezicht bepaalt de sfeer

De gemeente is als enige verantwoordelijk voor de vormgeving en het beheer van de openbare ruimte en moet daarom uitdrukkelijk de regie voeren over ruimtelijke kwaliteit en leefklimaat. Archeologie- en monumentenbeleid, ruimtelijke planvorming, welstandstoezicht en de vormgeving van de openbare ruimte kunnen daaraan belangrijke bijdragen leveren. Daarom moeten kunst en cultuur vanaf het begin bij stadsontwikkeling en stadsbeheer worden betrokken.

Zorg voor gebouw en inhoud

Er zijn veel prachtige kunstgebouwen in Nederland, maar voor veel daarvan is er onvoldoende geld voor exploitatie, collectiebeheer en programmering. Risicovol programmeren en nieuwe initiatieven krijgen in zo'n situatie weinig kans. Een gemeente mag eisen aan de programmering stellen, maar moet ook voldoende middelen voor programmering standaard in de begroting opnemen.

Kunstenaars scheppen mede het klimaat in de stad

Een stad heeft er baat bij kunstenaars aan zich te binden. Zij vormen een belangrijke motor voor het culturele leven. "Vernieuwing en verjonging" komt er alleen als de humuslaag aanwezig is. Laat hen wonen en werken in uw stad en geef ze de ruimte. Goede, flexibele omgang met regels voor kunst in de openbare ruimte, straatkunst en festivals maakt uw stad aantrekkelijk voor kunstenaars en culturele initiatieven.

Amateurkunst

Bijna de helft van de bevolking van 12 jaar en ouder beoefent een vorm van kunst. Dat percentage geldt vermoedelijk ook in uw gemeente. Voor de sociale cohesie en voor de ontwikkeling van jong talent is amateurkunst heel belangrijk. Versterk de amateurkunst. Biedt passende accommodaties, begeleiding en educatie.

Geef inwoners toegang tot de kennissamenleving

De bibliotheek staat open voor alle inwoners van de gemeente, maakt informatie toegankelijk en biedt hen mogelijkheden zich te ontwikkelen. De Nederlandse openbare bibliotheken zijn bezig met een enorme vernieuwingsoperatie. De bibliotheek kan dat echter niet alleen: actieve steun van gemeenten is nodig. Gemeenten zullen hun rol als opdrachtgever moeten waarmaken.

Bevorder de lokale democratie en maak burgers mediawijs

Een onafhankelijke lokale omroep verschaft burgers niet alleen informatie over wat er plaatselijk gebeurt, maar biedt hen ook de mogelijkheid zelf informatie te leveren. Het is een laagdrempelige voorziening in een wereld waarin steeds meer informatie over mensen wordt 'uitgestort'. Geef de lokale omroepen de middelen uit het gemeentefonds die daarvoor zijn bedoeld, zorg voor passende meerjarige financiering en waarborg hun onafhankelijkheid.

Stimuleer de creatieve industrie

De creatieve sector is een motor voor de culturele industrie en een vruchtbare sector van de economie. Film, video fotografie, architectuur, industrieel en grafisch ontwerp, de muziekindustrie: de omvang van deze sector in uw gemeente is vermoedelijk veel groter dan u denkt. De groei van deze sector vraagt om meer expertise en een duurzamer beleid op

gemeentelijk niveau. Betrek de cultuursector actief bij de ontwikkeling hiervan en zorg ervoor dat interessante en kansrijke initiatieven voldoende mogelijkheden krijgen om zich te bewijzen.

De agenda voor het gemeentelijk kunst- en cultuurbeleid werd gepresenteerd tijdens het burgemeestersdebat dat Kunsten '92 op 22 februari organiseerde in wereldculturencentrum Rasa, te Utrecht.